

Punkt 8.

Orientering om status på omstillingsprocessen på voksenserviceområdet

2019-072843

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen fremsender til Familie- og Socialudvalgets orientering status på Socialafdelingens omstillingsproces på voksenserviceområdet.

Beslutning:

Til orientering

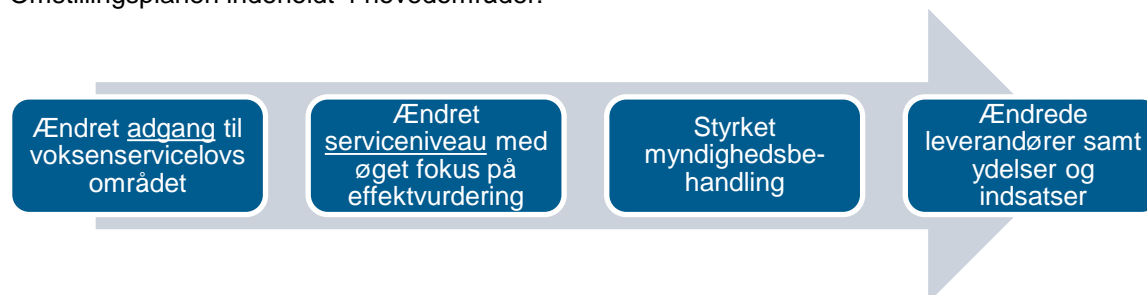
Dias fra præsentation på mødet er vedhæftet referatet.

Sagsbeskrivelse

Familie- og Socialudvalget godkendte den 14. december 2018 Familie- og Beskæftigelsesforvaltningens omstillingsplan på voksenservicelovsområdet 2018/2019. Baggrunden var, at der i forbindelse med budget 2019-2022 blev givet en ekstrabevilling til området på 14 mio. kr. årligt, og hvor forvaltningen samtidig konstaterede, at presset på området fortsat var voldsomt pga. stor efterspørgsel på bostøtte og botilbud. Forvaltningen fandt derfor, at det var nødvendigt at finde effektfulde virkemidler til at imødegå presset på den helt korte bane, hvilket resulterede i en omstillingsplan, som blev set i sammenhæng med den lokale omsætning af strategien Nye Fælles Veje.

Omstillingsplanen indeholdt 4 hovedområder:

Familie- og Socialudvalget blev senere den 7. juni 2019 orienteret om, at Socialafdelingen i april 2019 som planlagt havde gennemført den ændrede adgang til voksenservicelovsområdet blandt andet i form af fremskudte indsatser, åben visitation og påbegyndt processen med en styrket myndighedsbehandling. I samme forbindelse blev et ændret serviceniveau med iværksættelse 15.09.19 også besluttet. Endeligt blev det oplyst, at eventuelt ændrede leverandører samt ydelser og indsatser ville ske i dialog med interne og eksterne udførere.

Status på omstillingsprocessen – økonomi, antal ydelser og erfaringer i øvrigt

Tabel 1 nedenfor viser udviklingen i budget og regnskab for årene 2018-2020. Det konstateres i samme forbindelse, at det er afgørende at se området i sammenhæng med de økonomiske udfordringer og det forventede merforbrug for 2019 på området for herberg og kvindekrisecentre.

Tabellen viser videre, at der fra 2018 til 2019 er arbejdet seriøst og vellykket med at stabilisere udviklingen på området, da regnskabet forventes at blive ca. 4 mio. kr. mindre i 2019 end 2018. Budget 2020 blev besluttet reduceret med 2 mio. kr.

Tabel 1: Økonomi hovedtal 2018-2020

Økonomi hovedtal 2018-2020			
Mio. kr.	2018	2019	2020
Budget	100.200	115.023	114.973
Regnskab	109.002	105 (forventet)	
Resultat	-8,802 merforbrug	+ ca. 10 mindreforbrug	

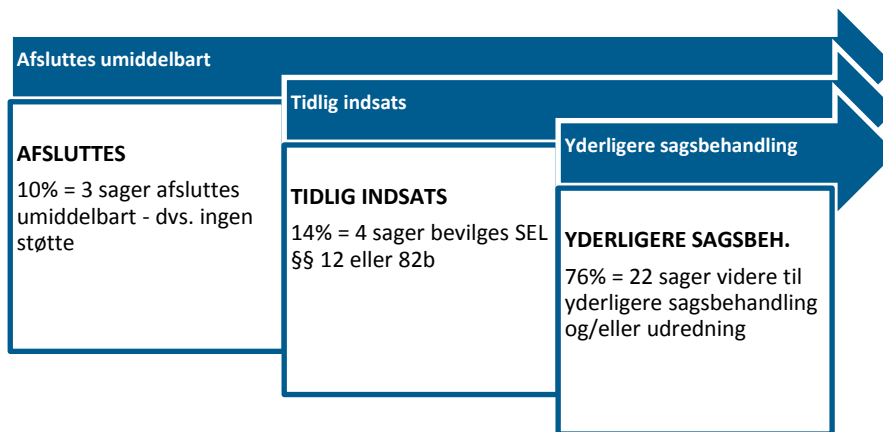
Ændret adgang til voksenservicelovsområdet

En af omstillingsplanens 4 hovedområder var at få etableret en ændret adgang til voksenservicelovsområdet i form af en fremskudt vejledning og rådgivning, der langt hurtigere end tidligere kunne sikre en afklaring og eventuel støtte til borgerne.

I april 2019 blev der derfor blandt andet etableret en "åben visitation/Modtagelse" i Specialgruppen, hvor alle **ny**henvendelser¹ screenes én gang om ugen, hvor en socialrådgiver og specialpædagog kan yde hurtig og målrettet råd og vejledning. Der har fra etableringen i april været behandlet 250-300 sager i den "åbne visitation/Modtagelse". Over en tilfældig repræsentativ 4 ugers periode fra 03.10 til 31.10.19 modtog den "åbne visitation/Modtagelse" 7,25 sager i gennemsnit pr. uge. I alt 29 sager over en 4 ugers periode.

Ud af de 29 sager viser optællingen, at:

¹ Allerede eksisterende sager mv. indgår ikke og visse typer sager kommer ikke igennem åben visitation. Det gælder eksempelvis overgang af ungesager fra familiegupperne til voksenområdet samt udskrivning af borgere fra psykiatrisk sygehus mv.

Fra etableringen primo april til 19.11.19 er der registreret 23 borgere efter SEL § 12. Det vil sige borgere der modtager et lidt mere omfattende rådgivnings- og vejledningsforløb på op til 5 samtaler. 12 af vejledningsforløbene er afsluttede, og øvrige 11 borgere er undervejs i et forløb.

Samlet konstateres det at erfaringerne med den ændrede adgang til voksenservicelovsområdet er en succes både for den samlede økonomi på området samt for borgerne, som hurtigere sikres afklaring om rette hjælp. Stikprøven over en 4 ugers periode viser, at 24 % af nyhenvendelserne afklares og/eller henvises til andet område herunder frivillige/civilsamfundstilbud. Forvaltningen vil fortsat arbejde med at forankre indsatsen på området i tiden fremover. Blandt andet vil forvaltningen primo 2020 åbne op for henvendelser i den "åbne visitation/modtagelse" uden forudgående indkaldelser for igen at sikre borgerne en hurtigere afklaring om rette hjælp.

Ændret serviceniveau med fokus på effektvurdering

Et af de andre virkemidler i omstillingsplanen var et ændret serviceniveau for bostøtte og botilbud. Serviceniveauet trådte i kraft 15.09.19. Effekten af ændringen forventes dermed først at vise sig i løbet af de kommende år. Forvaltningen beskrev videre på daværende tidspunkt, at der herudover blev arbejdet på en beskrivelse af serviceniveauet efter SEL § 82 (forbyggende tiltag med visitation og hjemmebaserede indsatser i en kortvarig periode). Det blev samtidig oplyst, at en vis erfaringsperiode var nødvendig, da muligheden i Serviceloven først trådte i kraft 01.01.2018. Vurderingen er på nuværende tidspunkt, at muligheden for økonomiske at styre indsatsen efter SEL § 82 bedst sikres ved at reservere en fast økonomisk ramme inden for det samlede budget og fagligt tage udgangspunkt i et administrationsgrundlag, som efter behov kan justeres. Således sikres, at alle med behov kan få hjælp efter SEL § 82 inden for det afsatte budget.

Det ses af tabel 2, at der er sket en markant afgang i antal fuldtidspersoner med en tidsbegrænset støtte efter SEL 82b. En tendens forvaltningen er opmærksom på og vil have i fokus i 2020.

Som beskrevet i indstillingen vedrørende de ændrede serviceniveauer på voksenhandicapområdet af 07.06.2019 vil forvaltningen gøre status til Familie- og Socialudvalget efter 1-2 års drift på området. P.t. forventes status fremsendt til udvalget medio 2021. Forvaltningen vil i denne kommende periode ligeledes sættes fokus på udvikling af en understøttende ledelsesinformation, som kan medvirke til at synliggøre borgernes forløb på indsatstrappen. Det vil sige, hvorvidt borgerne bevæger sig op eller ned ad indsatstrappen og dermed også, hvorvidt Socialafdelingen indfrier sin kerneopgave om, at:

"Vi skal medvirke til, at de børn, unge og voksne vi kommer i kontakt med oplever en forandring og øger muligheden for at mestre eget liv".

Styrket myndighedsbehandling

Det tredje virkemiddel var en styrket myndighedsbehandling. I de "tungeste" bostøtte bevillinger med et støttebehov på over 7 timer/uge, ville der blive prioriteret en øget indsats ift. hyppig opfølgning, og et øget samarbejde med øvrige forvaltninger med henblik på, at borgerne bliver afklaret f.eks. i sit ressourceforløb. Det har imidlertid ikke været muligt også at opprioritere denne indsats. Dette vil blive prioriteret i 2020 efter faglig dialog og prioritering med rådgiverne på området i Specialgruppen og JYA.

Herudover var en del af det tredje virkemiddel en fortsat hyppig opfølgning på botilbudssager i de koordinerede forløb mellem Jobcentret og Specialgruppen. Erfaringerne viser med alt tydelighed, at der er tale om et nyttigt virkemiddel. I afsnittet nedenfor synliggøres det yderligere.

Samlet vurdering ift. økonomi, antal ydelser og erfaringer i øvrigt

Tabel 2 nedenfor viser udviklingen fra status 31.12.2018 til 31.10.2019 i antal fuldtidspersoner, der er bevilget tidsbegrænset socialpædagogisk støtte, bostøtte og botilbud. Tabellen viser med alt tydelighed forklaringen på den forventede budgetoverholdelse.

Det ses at forbruget til botilbud er blevet væsentlig reduceret i løbet af 2019 uagtet, at der i store dele af 2019 i gennemsnit var 1-2 ansøgninger om ugen til botilbud. En stor del af ansøgningerne er unge borgere, der står overfor at skulle flytte hjemmefra. Der forventes ultimo november 2019 et mindreforbrug på botilbudsområdet på 12,5 mio. kr., hvilket primært forklares med, at der i løbet af 2019 er blevet 8 færre borgere i botilbud, da flere blev tilkendt pension i 2019². Endvidere afvises en række ansøgninger til botilbud og i flere tilfælde etableres alternative tilbud med støtte i egen bolig. Hertil kommer også, at gennemsnitsprisen pr. fuldtidsborger i botilbud er blevet reduceret. Samtidig konstateres også at 2019 var bemærkelsesværdig, da der ikke blev afholdt udgifter til bo-tilbud for genoptræning af hjerneskade³ i modsætning til 2018, hvor der blev anvendt 5 mio. kr. på området. Dette skal ses i sammenhæng med, at forvaltningen anvendte knap 3 mio. kr. til området i 2016 og godt 1 mio. kr. i 2017. Udviklingen på dette område er derfor usikker. I bedste fald vurderes det muligt at stabilisere antallet og økonomien for botilbud på niveau med 2019.

Videre ses det i tabel 2, at der forventes et yderligere forbrug på 8 mio. kr. på bostøtte i 2019 i forhold til 2018. Antallet af helårspersoner på området er steget markant de senere år. Imidlertid er tilgangen til bostøtte blevet stabiliseret i løbet af 2019, hvilket i høj grad tilskrives etableringen af den åbne visitation/Modtagelse. Som tabel 2 angiver, var der pr. 31.12.2018 720 fuldtidspersoner med bostøtte. Pr. 31.10.2019 var der 770 fuldtidspersoner. Stigningen på 50 fuldtidspersoner slog primært igennem ved årsskiftet 2018 til 2019. Siden starten af 2019 har udviklingen stabiliseret sig for den resterende del af 2019. Gennemsnitsudgifterne på området er steget fra 2018 til 2019, hvilket blandt andet også forklares med etableringen af flere alternative tilbud til botilbud.

Tabel 2

	31-12- 2018	31-10- 2019	Forventet forbrug ultimo 2019 (status pr. 09.01.20)
Personer SEL § 82	13	-	
Nytilgang Antal personer		18	
Afgang Antal personer		27	
Netto 31.10.2019		4	
Forbrug pr. opgørelsesdato mio. kr.	0,3		0,3 mio. kr.
Personer bostøtte SEL § 85	720	-	

² Den samlede nettoreduktion på 8 borgere i 2019 dækker over en nytilgang på 19 borgere og en afgang på 27 borgere i perioden frem til 31.10.19. Det bemærkes dog samtidig, at der er 4 borgere med venteliste til området. Videre ses dog, at 2019 var et bemærkelsesværdigt år. Set over en periode på 3 år har den samlede nettoafgang været på 11 borgere, hvoraf de 8 borgere var i 2019, hvilket blandt andet forklares med en ophobning af pensionstilkendegivelser i Job- og Ydelsesafdelingen ultimo 2018.

³ Pr. 06.12.19 forventes der i stedet anvendt godt 1,1 mio. kr. til rehabilitering i borgers hjem (SEL § 102). En udgift der registreres under bostøtte.

Familie- og Socialudvalget

Nytilgang	Antal personer	282		
Afgang	Antal personer	232		
Netto 31.10.19		770		
Forbrug pr. opgørelsesdato mio. kr.		43	51	mio. kr.
<hr/>				
Personer botilbud		54	-	
Nytilgang	Antal personer	19		
Afgang	Antal personer	27		
Netto 31.10.2019		46		
Forbrug pr. opgørelsesdato mio. kr.		55,7	43,2	mio. kr.

Samlet er vurderingen derfor, at det er lykkedes at stabilisere området med forvaltningens omstillingsplan. Det er dog væsentligt at være opmærksom på, at der fortsat er elementer i omstillingsplanen, som endnu ikke har nået sin fulde effekt og andre faktorer der gør, at området fortsat er udfordret. Eksempelvis vil 2020 vise, hvordan udviklingen på hjerneskadeområdet udvikler sig, og hvorvidt forvaltningens vurdering om en stabilisering af botilbud og bostøtte på niveau med 2019 lykkedes. Endeligt vil 2020 også vise eventuelle konsekvenser som følge af besparelserne i Jobcenterområdet på mentorindsatsen.

Bilag:

Dias fra Familie- og Socialudvalgsmøde - Orientering om status på omstillingsprocessen på voksenserviceområdet